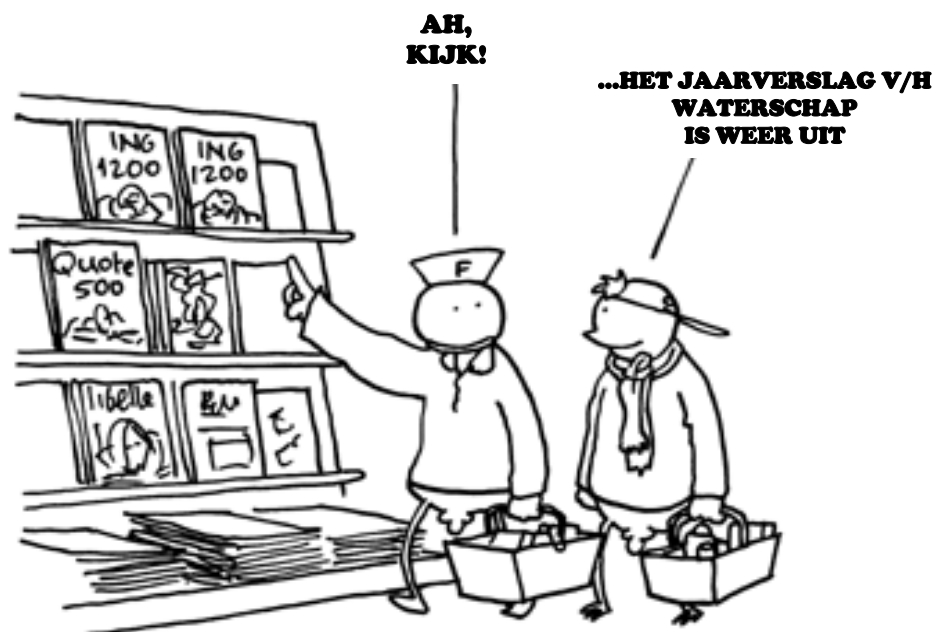

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Jaarverslag 2010 Handhaving

FOKKE & SUKKE
HEBBEN ER WEER EEN JAAR OP MOETEN WACHTEN

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Activiteiten 2010

- 2.1 Toezicht waterlopen/schouw
- 2.2 Toezicht primaire en secundaire waterkeringen
- 2.3 Handhaving
 - 2.3.1 Agrarisch
 - 2.3.2 Vergunningen/Meldingen
 - 2.3.3 Vaarwegbeheer
 - 2.3.4 Opsporing
- 2.4 Klachten/calamiteiten
- 2.5 Activiteiten door nieuwe regelgeving
- 2.6 Voorlichting
- 2.7 Advies aan derden
- 2.8 Overleg

3 Evaluatie

4 Aanbevelingen voor 2010

5 Bijlagen

- A. Lozingenbesluit Huishoudens
- B. Activiteitenbesluit
- C. Waterwet
- D. Wabo
- E. Overzicht uit emissiebeheerplan
- F. Vergunningverlening, toezicht en handhaving rwzi's
- G. Overzicht resultaten rwzi's voor alle in 2010 verrichte bedrijfsbezoeken en geconstateerde overschrijdingen
- H. Bespreking resultaten rwzi's Noorderzijlvest

1. Inleiding

Het Waterschap is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de kwantiteit van het water en voor de waterkeringen. Een belangrijke taak van het Waterschap is handhaving op deze gebieden. Het Waterschap streeft naar efficiënt en effectief handhaven. Verder houdt het Waterschap zich bezig met:

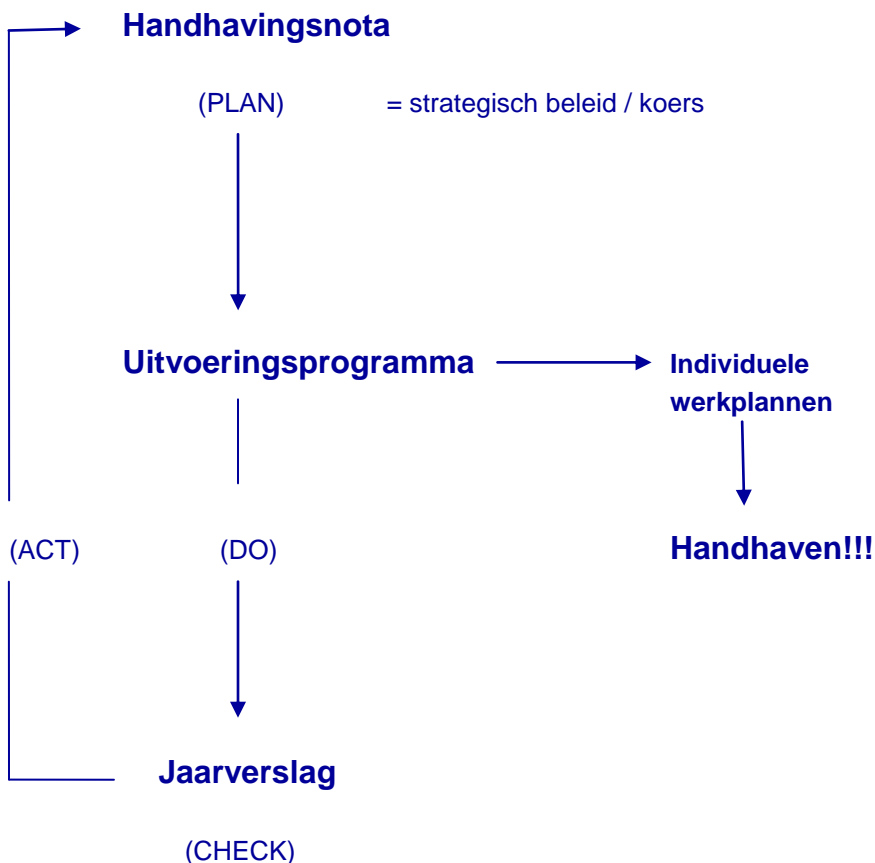
- de afhandeling van klachten;
- het bestrijden van calamiteiten;
- het beëindigen van ongewenste of illegale situaties.

Jaarverslag 2010

De provincie Groningen moet jaarlijks een rapportage ontvangen waarin het Waterschap verantwoording aflegt van haar taken. Dit is vastgelegd in de Wet Milieubeheer (art.18.3a).

Het Jaarverslag Handhaving 2010 is een evaluatie van wat er in 2010 gerealiseerd is van het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2010.

Handhavingsbeleidscyclus

2. ACTIVITEITEN IN 2010

Welke werkzaamheden zijn in 2010 verricht? Welke plannen zijn gerealiseerd? En hoe is het naleefgedrag van verschillende doelgroepen geweest vergeleken met andere waterschappen? Het Waterschap heeft in 2009 gegevens opgevraagd over het naleefgedrag bij de Helpdesk Water. In de milieujarverslagen van verschillende overheidsinstanties staat veel geschreven over het naleefgedrag, maar er zijn weinig concrete cijfers beschikbaar. Soms zijn er helemaal géén gegevens over het naleefgedrag van een doelgroep beschikbaar of alleen maar bekend van één waterschap. Dit maakt het vergelijken van onze cijfers met die van andere waterschappen lastig.

2.1 Toezicht waterlopen

Schouw

Bij deze vorm van toezicht controleert de toezichthouder de onderhoudstoestand van de watergangen binnen het beheergebied van het waterschap. Ongeveer 5400 km watergang is geschouwd. De weersomstandigheden waren nogal extreem. Door sneeuw waren watergangen/kanten slecht zichtbaar en na het intreden van de dooi was het terrein vaak niet toegankelijk zonder dit kapot te rijden. Daarom vond de afronding van de schouw pas eind maart 2011 (in plaats van normaliter vóór februari) plaats.

Conclusie

- Bij ongeveer 2300 percelen is een overtreding geconstateerd. Het Waterschap heeft de eigenaren mondeling en/of schriftelijk benaderd. De eigenaren van 2270 percelen hebben de watergangen zelf geschoond.
- Bij ongeveer 30 eigenaren was bestuursrechtelijk optreden nodig en heeft het Waterschap de watergangen op kosten van de ingelanden geschoond.
- Ondanks de barre weersomstandigheden waren er niet meer overtredingen dan andere jaren.
- Het Waterschap beschouwt 2010 als een normaal jaar.

Veranderen van watergangen

Het Waterschap controleerde in 2010 projectmatig op basis van een risico-afweging, zowel vanaf de grond als vanuit de lucht. Het dempen van watergangen vermindert het bergend vermogen. Dit kan leiden tot wateroverlast. Het dempen van watergangen zonder toestemming en vergunning van het Waterschap is dan ook niet toegestaan. De controles van de watergangen vonden vooral plaats rond Middelstum, Holwierde, Veenhuizen, Smilde en Middaghumsterland, omdat in deze gebieden de meeste klachten zijn.

Conclusie

- Er zijn 30 overtredingen geconstateerd.
- Er is mondeling en/of schriftelijk contact geweest met de overtreeders.
- Dit heeft er toe geleid dat het Waterschap niet bestuurs- of strafrechtelijk hoeft te optreden.

2.2 Toezicht primaire en secundaire waterkeringen

Regionale waterkeringen

Het Waterschap inspecteert jaarlijks de regionale waterkeringen. De bevindingen staan in het rapport 'Visuele inspectie Regionale keringen'. Dit rapport is voor 1 juni 2011 naar de provincie Groningen gestuurd.

Conclusie

- Van de gecontroleerde 350 km kade bleek 326 km kade goed te zijn, 15 km was matig en 9 km slecht.
- De buitendienst van het Waterschap heeft de kades, die zich in slechte staat bevonden, hersteld.

Recreatief gebruik primaire en regionale waterkeringen

Het Waterschap heeft het aantal (van 250) ingeplande uren gesurveilleerd bij primaire en regionale waterkeringen. Dit had te maken met het recreatief gebruik ervan.

Conclusie

- Er zijn 6 overtredingen geconstateerd.
- De meeste overtredingen gingen om het niet aanlijnen van honden.
- De overtreders kregen een waarschuwing van het Waterschap.

2.3 Handhaving

2.3.1 Agrarisch

Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij (LOTV)

Het Waterschap werkt voor de uitvoering van het toezicht LOTV samen met de nieuwe Voedsel- en WarenAutoriteit. (nVWA, voorheen AID)

Het Lozingenbesluit is gericht op:

1. erfsituaties;
2. gebruik van bestrijdingsmiddelen;
3. mesttoedieningsapparatuur;
4. het gebruik van kantdop.

De acht noordelijke Waterschappen, waaronder Noorderzijlvest, werkten samen met de nVWA in 2010 volgens een controleplan, net als in de voorgaande jaren. Men controleerde vooral op spuitgedrag en spuittechniek.

Het Waterschap voert controles uit door surveillances. Geconstateerde spuitwerkzaamheden in het veld toetst men aan de regels van het LOTV.

Conclusie

- Er zijn 110 controles geweest.
- Er is meer en intensiever gecontroleerd bij de landbouw bedrijven. Dit heeft er toe geleid dat er meer (namelijk 22) overtredingen dan voorgaande jaren zijn geconstateerd.

LOTV	Totaal bedrijven Meldingen	Aantal controles	Gerealiseerd	Overtredingen	Naleefgedrag	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
2008	n.v.t.	ongeveer 50	n.v.t.	5	90%	ca. 95% (Waterschap Velt & Vecht, Zeeuwse Eilanden)
2009	n.v.t.	40 (incl. 11x heterdaad)	n.v.t.	4	90%	idem
2010	n.v.t.	ongeveer 110	n.v.t.	22	80%	idem

Heterdaadcontroles

In het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2010 waren in totaal ongeveer 10 heterdaadcontroles gepland. Bij die controles controleert men op spuitgedrag en spuittechniek. Er vonden in 2010 achttien heterdaadcontroles plaats.

Conclusie

- Er is zeven keer proces verbaal opgemaakt.
- Noorderzijvest stelde één keer proces verbaal op bij een LOTV-controle en zes keer bij een (spuit-) heterdaadcontrole.
- De handhaver van het waterschap stelde samen met de nVWA drie procesverbalen op.
- De nVWA stelde drie proces verbalen op.

Cross compliance

Het Waterschap voert vanaf 2006 in opdracht van het ministerie van LNV cross compliance controles uit. Cross compliance is regelgeving vanuit de Europese Unie. De regels hebben te maken met maatschappelijke randvoorwaarden, de volksgezondheid, de dier- en plantgezondheid en het dierenwelzijn. Hier horen ook milieuregels bij. Om in aanmerking te komen voor volledige bedrijfstoelage moeten agrariërs voldoen aan die voorwaarden. Bij de cross compliance controles ziet het Waterschap toe op het juiste gebruik van mesttoedieningsapparatuur.

Vanaf 2011 wordt er door het waterschap bij ongewenste situaties onderscheid gemaakt tussen "attending" (een vermoeden van niet-naleving, waarbij de overtreding juridisch gezien niet of nog niet kan worden vastgesteld) en "waarschuwing" (een daadwerkelijk vastgestelde overtreding). Alleen de laatste categorie van overtredingen wordt doorgemeld aan de EU-desk, waarmee onevenredige zware financiële sancties worden voorkomen.

Conclusie

- Er zijn zo'n 15 (door het ministerie geselecteerde) agrarische bedrijven gecontroleerd.
- Er zijn geen overtredingen geconstateerd (dus geen doormeldingen aan de EU-desk).

2.3.2 Vergunningen/meldingen

Besluit Bodemkwaliteit

In het Besluit Bodemkwaliteit staan regels over de grond- en baggerspecie in het oppervlaktewater. Meldingen hierover komen via het digitale loket binnen. Men beoordeelt ze eerst inhoudelijk. Bij de afhandeling van de meldingen ligt de nadruk op het feit, dat de uitvoering van het werk op een milieutechnisch verantwoorde wijze gebeurt.

Conclusie

- Er zijn 9 meldingen afgehandeld.
- Het waterschap begeleidt de meldingen procedureel en inhoudelijk zo goed mogelijk.
- Niet gemelde overtredingen probeert men op te sporen door surveillance.
- De overtreding in 2010 (zie schema) betreft de melding die voor 'Strandheem' (Opende) is ingediend. Het analysecertificaat van het gebruikte zand voldeed niet aan de kwalibonormen, omdat de monstername door een (destijds nog) niet erkend onderzoeksbureau was verricht.

Besluit bodemkwaliteit	Totaal meldingen	Aantal controles	Gerealiseerd	Overtredingen	Naleefgedrag	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
2008	ongeveer 20	20	100%	0	100%	100% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)
2009	12	12	100%	0	100%	idem
2010	9	9	100%	1	89%	idem

Lozingenbesluit Vaste Objecten

In het Lozingenbesluit vaste objecten staan regels voor reinigings- en conserveringswerkzaamheden aan vaste objecten die in, boven of dichtbij het oppervlaktewater staan. Bij de afhandeling van de meldingen ligt de nadruk op het feit dat de uitvoering van het werk op een milieutechnisch verantwoorde wijze gebeurt. (net als bij het Besluit Bodemkwaliteit)

Conclusie

- Er zijn 11 meldingen administratief beoordeeld.
- 5 van de 11 meldingen zijn steekproefsgewijs op locatie gecontroleerd.

- Er zijn géén bijzonderheden vastgesteld.
- Niet gemelde overtredingen probeert men op te sporen door surveillance.
- Omdat er de laatste jaren vrijwel nooit overtredingen zijn, wordt er steekproefsgewijs gecontroleerd.

Besluit vaste objecten	Totaal meldingen	Aantal controles	Gerealiseerd	Overtredingen	Naleefgedrag	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
2008	ongeveer 15	15	100%	0	100%	93% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)
2009	21	21	100%	0	100%	idem
2010	11	5	45%	0	100%	idem

Bodemsanering

Bij bodemsaneringen vindt vaak ook grondwatersanering plaats. Meestal kan het gezuiverde grondwater om hydrologische redenen niet opnieuw in de bodem worden geïnfiltrerd. Dan lost men het water op het riool of het oppervlaktewater.

Conclusie

- Er zijn ongeveer 30 rapportages over de bodemsaneringen verschenen. (incl. NAM-locaties)
- Dit aantal komt overeen met het verwachte aanbod.
- Bij 5 saneringen zijn de lozingsnormen overschreden.
- De uitvoerders hebben technische maatregelen getroffen in overleg met het Waterschap om aan de voorschriften te voldoen.
- Niet gemelde overtredingen probeert men op te sporen door surveillance.
- Het Waterschap begeleidt de meldingen procedureel en inhoudelijk zo goed mogelijk.

Bodemsaneringen	Totaal meldingen	Aantal controles	Gerealiseerd	Overtredingen	Naleefgedrag	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
2008	40	40	100%	10	75%	79% (Waterschap Hunze & Aa's)
2009	35	35	100%	ongeveer 5	ongeveer 85%	idem
2010	3	30	100%	5	85%	idem

Lozingenbesluit Huishoudens

Vanaf 1 januari 2008 vervangt het Besluit afvalwater huishoudens het IBA-beleid dat in 2003 vastgesteld is op basis van het toen geldende Lozingenbesluit Huishoudelijk afvalwater.

IBA betekent: Individuele Behandeling van Afvalwater. Afvalwater wordt in Nederland meestal niet individueel behandeld, maar communaal. In het (buiten)gebied waar geen riool aanwezig is, is het noodzakelijk dat het huishoudelijk afvalwater individueel wordt behandeld. Het meest bekende IBA-systeem is de septictank. Meer geavanceerde systemen hebben namen als actief slib, submerged bed, oxidatie bed, helofytenfilter etc.

Het Waterschap heeft vanaf januari 2008 meer beleidsruimte om de eisen te bepalen waar het te lozen afvalwater, dat afkomstig is van woningen die niet op de riolering zijn aangesloten, aan moet voldoen. Het Algemeen Bestuur van het Waterschap stelde op 28 november 2007 het beleid over dit onderwerp vast. Dit eerste handhavingsproject (project 1, zie onderstaand schema) heeft betrekking op ruim 1.050 nog niet op de riolering aangesloten percelen en startte in 2008. Alle ongerioleerde huishoudens in ons beheergebied, behalve de gemeenten Winsum, Loppersum en Ten Boer zijn gecontroleerd. Daar waar nodig zijn passende voorzieningen aangelegd. Project 1 is per april 2010 afgerond.

De gemeenten Winsum, Loppersum en Ten Boer zijn destijds niet meegenomen in project 1, omdat eind 2007 de verwachting was dat er binnen deze 3 gemeenten nog subsidieprojecten zouden worden gestart. Omdat in 2010 blijkt dat deze 3 gemeenten géén projecten meer starten, heeft het Dagelijks Bestuur op 18 augustus 2010 besloten om te beginnen met een vervolgpriject (project 2) en bij de gemeenten Winsum, Loppersum en Ten Boer te gaan controleren. In 2011 wordt bij de huishoudens van de gemeenten Winsum, Loppersum en Ten Boer, die niet op het riool zijn aangesloten gecontroleerd of er afdoende maatregelen zijn getroffen.

Lozingen besluit Huishoudens	Totaal adressen	Nog te verrichten controles	Gerealiseerd	Naleefgedrag bij 1e controle	Naleefgedrag na hercontrole
Project 1	ongeveer 1.050	afgerond (april 2010)	100%	ongeveer 45%	* ongeveer 90% voldoet. * ongeveer 8% afspraken i.v.m. verbouwing, recreatiewoningen, leegstand. * ongeveer 2% handhavingstraject
Project 2	ongeveer 685	per juni 2011: ongeveer 270	Start jan. 2011 juni 2011: 60%	nog niet bekend	nog niet bekend

Meer informatie over dit project staat in bijlage A van dit rapport.

Rwzi's

De kern van het handhavingprogramma voor de rwzi's betreft het controleren van influent en effluent. Hiermee bedoelt men bemonstering en analyse op kenmerkende parameters. Deze komen overeen met wat staat in het Lozingenbesluit stedelijk afvalwater. Het komt er in de praktijk op neer dat bij grote rwzi's (> 100.000 inwonerequivalent) het effluent 60 keer per jaar wordt gecontroleerd en bij kleinere rwzi's 12 keer per jaar.

Inwonerequivalent: de vervuilingswaarde, gelijkwaardig aan de hoeveelheid afvalstoffen die door één inwoner gemiddeld per dag wordt geloosd.

De bemonsteringen hebben twee doelen:

1. de resultaten leveren procesinformatie voor het beheer;
2. de resultaten geven de toezichthouder inzicht over het wel of niet voldoen aan de vergunningvoorschriften.

De controlefrequentie van rwzi's is vergeleken met lozingen van bedrijven veel hoger (ongeveer 6x). Het laboratorium van het Waterschap Hunze en Aa's verzorgt de uitvoering en rapporteert maandelijks over het verloop van de monsternamen. De analyseresultaten worden digitaal verwerkt. De handhavers van het Waterschap kunnen de gegevens op elk gewenst moment inzien.

Conclusie

- Het Waterschap controleert bij grote rwzi's (> 100.000 inwonerequivalent) het effluent 60 keer per jaar.
- Het Waterschap controleert bij kleinere rwzi's 12 keer per jaar.
- Formele toetsing van de analyse resultaten vindt jaarlijks na afloop van een kalenderjaar plaats. Dat komt omdat voor een aantal parameters de norm wordt berekend als jaargemiddelde of een voortschrijdend rekenkundig gemiddelde.
- Het Waterschap bewaakt de analyseresultaten maandelijks.
- In geval van afwijkingen neemt de handhaver contact op met de procesvoerder en maakt er een melding van. De eventueel te nemen maatregelen worden doorgesproken.

Meer informatie over de rwzi's staat in bijlage F en G van dit rapport.

Toezicht door Waterschap Hunze & Aa's op de rwzi's van Noorderzijlvest

Het Waterschap Noorderzijlvest heeft in totaal 15 rwzi's in eigendom. Daarvan lozen 3 rwzi's (Garmerwolde, Eelde en Delfzijl) in het beheergebied van ons buurwaterschap. Voor deze zuiveringen is door het Waterschap Hunze & Aa's een lozingsvergunning afgegeven. De overige 12 rwzi's lozen het effluent in het eigen beheergebied. Voor deze zuiveringen is tot 1 maart 2009 het toezicht verricht door toezichthouders van ons eigen Waterschap. In februari 2009 hebben de

besturen van de buurwaterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijvest besloten dat ze het toezicht voor de rwzi's uitwisselen. Vanaf 1 maart 2009 controleren toezichthouders van Waterschap Hunze & Aa's alle rwzi's van Noorderzijvest.

In 2010 zijn er 15 controles uitgevoerd. Dit aantal betreft een integrale jaarlijkse toetsing van alle analyseresultaten. Voor een aantal parameters, zoals stikstof, fosfaat, CZV, BZV en opgeloste bestanddelen kan de handhaver pas na afloop van het kalenderjaar beoordelen of aan de lozingsnormen van de lozingsvergunning is voldaan.

	Totaal rwzi's	Aantal controles in 2010	Gerealiseerd	Percentage rwzi's, dat niet het <u>gehele</u> jaar aan de lozingsvergunning heeft voldaan	Naleefgedrag 2010	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
rwzi's	15	15	100%	20%	80%	92% (Waterschap Hunze & Aa's)

Overzicht naleefgedrag rwzi's van 2006 t/m 2010

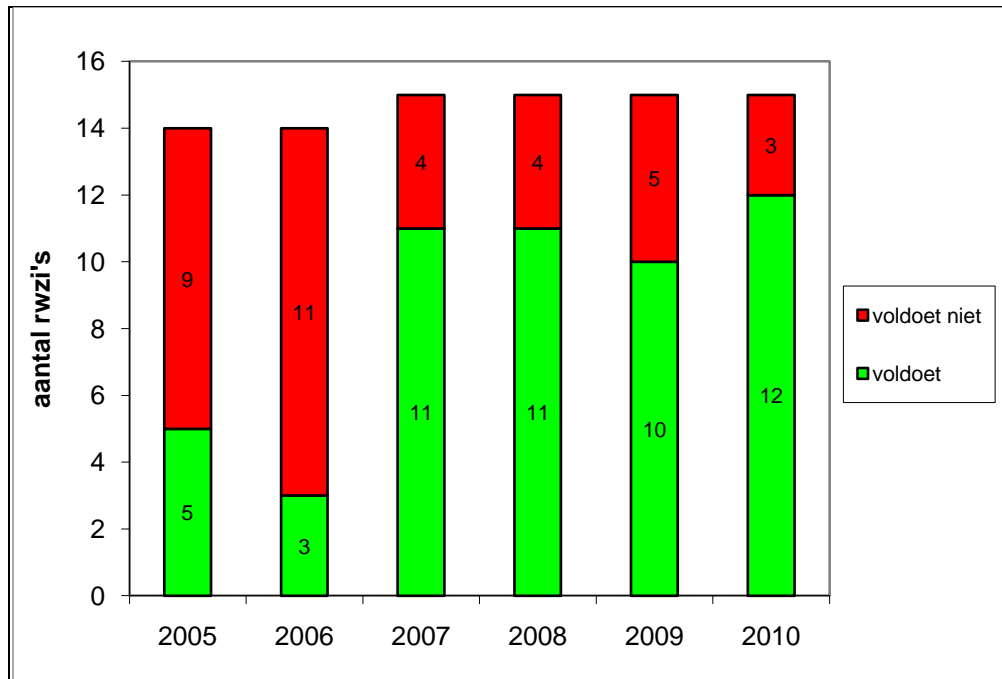
	2006	2007	2008	2009	2010
Naleefgedrag rwzi's	31%	77%	77%	67%	80%

Conclusie

- Er zijn 15 controles uitgevoerd.
- 3 Rwzi's hebben niet het gehele jaar voldaan aan de lozingsvergunning.
- Het behaalde gebiedsrendement voor stikstofverwijdering voor 2010 bedraagt 73%. Dit was voor de fosfaatverwijdering 85%.
- Het behaalde gebiedsrendement voor 2010 is hoger dan de voorgaande jaren. Dit was in 2009 voor stikstofverwijdering 74% en voor de fosfaatverwijdering 83%.
- Er zijn voor de rwzi's van Noorderzijvest in totaal 2 ambtelijke aanmaningen (Garmerwolde en Gaarkeuken) en 2 bestuurlijke voorwaarschuwingen (Gaarkeuken en Winsum) verzonden.
- Voor rwzi Winsum is een dwangsombeschikking afgegeven.

Overzicht van het aantal rwzi's dat wel/niet het gehele jaar aan de lozingsnormen heeft voldaan.

(Opmerking bij dit overzicht: het aantal keer dat een rwzi de lozingsnormen heeft overschreden staat niet in deze grafiek. Eén overschrijding in een heel jaar doet een rwzi al in de rode zone belanden.)

Toezicht door Waterschap Noorderzijlvest op de rwzi's van Hunze en Aa's

13 Rwzi's lozen het effluent in het beheergebied van het Waterschap Hunze en Aa's. De handhavers van het eigen Waterschap hebben tot 1 maart 2009 toezicht gehouden. In februari 2009 besloten de besturen van de buurwaterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest het toezicht voor de rwzi's uit te wisselen.

Er zijn 13 controles uitgevoerd. Dit aantal betreft een integrale jaarlijkse toetsing van alle analyseresultaten. Voor een aantal parameters, zoals stikstof, fosfaat, CZV, BZV en opgeloste bestanddelen kan men pas na afloop van het kalenderjaar beoordelen of aan de lozingsnormen van de lozingsvergunning is voldaan.

	Totaal rwzi's	Aantal controles in 2010	Gerealiseerd	Percentage rwzi's, dat niet <u>het gehele</u> jaar aan de lozingsvergunning heeft voldaan	Naleefgedrag 2010 en 2009	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
rwzi's	13	13	100%	8%	92% en 77%	80% (Waterschap Noorderzijlvest)

Conclusie

- Er zijn 13 controles uitgevoerd.
- Er zijn in totaal 2 ambtelijke aanmaningen verzonden: naar Oude Pekela en Foxhol. De aanmaning voor Foxhol is weer ingetrokken.
- 1 Rwzi heeft niet het gehele jaar voldaan aan de lozingsvergunning.

Lozingsvergunningen

Ongeveer 160 inrichtingen, die afvalwater op het riool of op het oppervlaktewater lozen binnen het beheergebied van Waterschap Noorderzijlvest, zijn vergunning-/meldingsplichtig.

Het toezicht heeft plaats gevonden door:

1. Controlebezoeken. Relevante procesonderdelen van het betrokken bedrijf zijn gecontroleerd.
2. Bemonstering van afvalwaterlozingen. Bij deze vorm van toezicht neemt men een monster van het bedrijfsafvalwater. Monsternemers van het laboratorium Hunze & Aa's doen het merendeel van de bemonsteringen. De monsternemer neemt een afvalwatermonster, maar controleert niet of de vergunninghouder aan de voorschriften van de vergunning voldoet. (De handhaver toetst de analyseresultaten aan de lozingseisen van de vergunning).

De bemonstering is in de meeste gevallen aan de hand van steekmonsters uitgevoerd. Bij een aantal bedrijven met een fluctuerende lozing heeft etmaalbemonstering plaatsgevonden.

3. Bemonsteringen uitgevoerd door externe bureaus in opdracht van bedrijven. De bemonsteringsverplichting hoort bij de vergunning. De resultaten van deze bemonsteringen zijn eveneens getoetst aan de normen die in de vergunning staan.

Bij de categorie incidentele lozers is het lozingsmoment afhankelijk van meerdere factoren: weersomstandigheden, soort bedrijfsactiviteiten en andere externe factoren. Daarom komt bij deze categorie regelmatig uitval van bemonstering voor.

In de Handhavingsstrategie 2009 is beleid vastgelegd waarin de afweging staat hoe men met uitval handelt. Uitval van bemonsteringen wordt om organisatorische en financiële redenen geaccepteerd. Dat betekent dat de bemonsteringen niet worden ingehaald, alleen als het gaat om notoire overtreders dan gebeurt dit wel.

Planning en uitvoering 2010:

- Er waren in het handhavingsuitvoeringsprogramma 218 controles, inclusief bemonsteringen, gepland.
- Er zijn 267 toezichtacties uitgevoerd, 76 controles en 191 bemonsteringen.
- Er zijn 74 bemonsteringen uitgevallen, omdat er op het moment van monsternamen géén lozing plaatsvond.
- Er zijn ongeveer 50 rapportages van bedrijven die zelf bemonsteringen hebben uitgevoerd.
- De planning voor 2010 is dus gerealiseerd.

	Planning	Realisatie	Percentage	Rapportages bedrijven
Controles	218	267	>100%	ongeveer 50

Conclusie

- De analyseresultaten zijn getoetst aan de lozingseisen.
- Alle vergunninghouders zijn schriftelijk geïnformeerd over de resultaten.
- De vergunninghouder die de voorschriften van de lozingsvergunning heeft overtreden, kreeg een aanmaning (en hercontrole) om binnen een redelijke termijn alsnog aan de voorschriften te voldoen. Dit conform het beleid dat vastgelegd is in de Handhavingsstrategie.
- Er zijn 7 ambtelijke aanmaningen verzonden.
- Er is 2 keer een last onder bestuursdwang verstuurd. Dit gebeurde na een brand om de kosten van het opschonen van de watergang te kunnen verhalen.
- Er is bij één bedrijf tweewekelijks bemonsterd, omdat daar in 2009 structureel sprake was van overschrijdingen van de lozingsnormen.
- Het Waterschap heeft in de 2e helft van 2009 twee dwangsombeschikkingen opgelegd en geïnd. Het betreffende bedrijf heeft naar aanleiding hiervan een rechtszaak aangespannen. Op 28 juni 2010 vond een zitting bij de Raad van State plaats. Het Waterschap is in het gelijk gesteld. Het bedrijf heeft een aantal maatregelen getroffen zodat het in 2010 wel aan de lozingsnormen voldeed.
- Het naleefgedrag is 97%. Slechts 3% van de inrichtingen heeft de vergunningsvoorschriften in 2010 overtreden.

	Toezichts actie	Ambtelijke aanmaning	Bestuurlijke voorwaarschuwing	Dwangsom beschikking	Naleef gedrag	Naleefgedrag bij andere Waterschappen
Aantal	267	7	2	0	97%	80% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)

Toelichting bij dit schema

Het Waterschap hanteert een 3-stappen handhavingsstrategie. Dit betekent:

1. Op 'lichte' overtredingen volgt een ambtelijke aanmaning.
2. Op 'zwaardere'/herhaalde overtredingen volgt het inzetten van het formele handhavingstraject en volgt een bestuurlijke waarschuwing. Ook worden Politie en Openbaar Ministerie geïnformeerd over de overtreding.
3. Op grove nalatigheid of op een opzettelijke overtreding volgt het opleggen van een dwangsom.

N.B. Het Waterschap grijpt in en past bestuursdwang toe bij gevaar of milieuschade. Dit betekent dat het Waterschap de schade ten gevolge van een milieucalamiteit opruimt en vervolgens de kosten probeert te verhalen op de veroorzaker/overtreder. Het Waterschap heeft 5 BOA's aangesteld, (BOA=Bijzonder OpsporingsAmbtenaar), die in zulke situaties de mogelijkheid hebben om een procesverbaal op te maken. Eerder schakelde men hiervoor meestal de politie in.

2.3.3 Vaarwegbeheer

Het Waterschap werkte het afgelopen jaar samen met politie en gemeenten. Zij voerden controles uit op te hard varen in het gebied Delfzijl en Appingedam, omdat daar veel klachten waren. Te hard varende boten veroorzaken hoge golfslag, waardoor schade ontstaat aan waterschapseigendommen.

Conclusie

- Er zijn 16 vaartuigen gecontroleerd.
- De politie heeft 6 keer proces verbaal opgemaakt.

2.3.4 Opsporing

Inspectievluchten

Vanuit de lucht is het goed mogelijk milieu-inspecties te doen. Vanaf medio 2010 was het helaas niet meer mogelijk om met de politie mee te gaan en op deze manier te surveilleren. De politie heeft nieuwe helicopters aangeschaft die door twee piloten worden gevlogen, waardoor er géén ruimte meer over is voor derden. Dit probleem wordt deels ondervangen door de inspectievluchten te combineren met de schouw. Verder is er voor 2011 budget voor 1 helicoptervlucht gereserveerd.

Conclusie

- Er is 2 keer deelgenomen aan een milieu-inspectievlucht.
- Er is een 5-tal ongewenste situaties opgespoord. Dit betrof met name keurhandhaving (slootdempingen en afvalstortingen).
- Er zijn acties ondernomen op alle geconstateerde ongewenste situaties.

Overstorten

Het controleren van overstorten stond net als voorgaande jaren in het uitvoeringsprogramma 2010.

De prioriteit van alle handhavingsthema's is bij het opstellen van de nieuwe handhavingstrategie nog eens onder de loep genomen. Toen is vastgesteld dat het controleren van overstorten een lage prioriteit heeft.

Conclusie

- In 2010 hebben zich géén bijzondere situaties voorgedaan.
- Er zullen geen gerichte controles meer zijn op overstorten.
- Besloten is om te werken met een piepsysteem. Dat wil zeggen, dat alleen in geval van meldingen/klachten toezicht plaatsvindt.

2.4 Klachten en calamiteiten

Klachten

In 2010 zijn er 182 klachten over de vervuiling van het oppervlaktewater geregistreerd. In 2009 waren dat er nog 249.

<u>Klachten/calamiteiten</u>	Aantal 2009	Aantal 2010	Percentage
Vissterfte/botulisme/kadavers	42	37	20%
Overige	28	23	13%
Huish. Afvalwater/riolering	19	21	12%
Agrarische lozingen	25	20	11%
Algen	15	17	9%
Olie	24	16	9%
Illegale lozing	11	10	5%
Drijfvuil	10	8	4%
Mest	10	8	4%
Industrie	8	8	4%
Besluit Bodemkwaliteit	ongeveer 40	7	4%
Verkeersongeval	9	5	3%
Brand	8	2	1%
Totaal	249	182	100%

Het Waterschap heeft onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de aangegeven klachten en meldingen. Daar waar overtredingen zijn vastgesteld, is volgens het handhavingsbeleid opgetreden. Ongeveer 90% van de klachten met betrekking tot het Besluit Bodemkwaliteit in 2009 had te maken met de activiteiten (het inbrengen van zand in een plas) voor 'Strandheem' te Opende.

Calamiteiten

In 2010 hebben zich de volgende grote calamiteiten voorgedaan:

- Brand Vensterschool in Vinkhuizen (PAK-verontreiniging in aangrenzende sloten).
- Brand machinefabriek Huizinga in Stitswerd.
- Friesland Campina Marum: lozing vanuit slibbuffer op naburige sloten.
- Massale vissterfte in Groningen door uitval Gemaal Damsterdiep en zware neerslag.
- Vissterfte door overstorten Roden en vervuiling hoofdwatergang Tonkesbos.

Botulisme

In 2010 is geen botulisme is geconstateerd. In Hoogkerk is een geringe vogelsterfte opgetreden in de zomermaanden. Eén kadaver is onderzocht, maar er was geen sprake van botulisme. In de stad Groningen is er massale vissterfte geweest. De oorzaak was watervervuiling door uitval van het gemaal Damsterdiep en zware neerslag. Het Waterschap heeft de kans op botulisme beperkt door kadavers zo snel mogelijk op te ruimen.

Conclusie

- Er waren 182 klachten.
- Er waren 5 grote calamiteiten.
- Er is geen botulisme geconstateerd.

2.5 Activiteiten door nieuwe regelgeving

Jachthavens

Het Waterschap bezocht de jachthavens Noorderreidiephaven en Zuidwesthoek om te controleren of de inzameling van het bilgewater, het huishoudelijk afvalwater en de overige afvalstoffen volgens de regels is gedaan. Verder is aan de hand van de Wet Gewasbeschermingsmiddelen beoordeeld of er géén ontoelaatbare middelen zijn verkocht. Ten slotte controleerde het Waterschap de voorzieningen van de afsputplekken.

Conclusie

- Er zijn geen relevante overtredingen geconstateerd.

Activiteitenbesluit

In 2008 is het Activiteitenbesluit in werking getreden. De tweede fase van het Activiteitenbesluit is op 1 januari 2010 van start gegaan. Dat houdt in dat o.a. laboratoria onder algemene regels vallen. De komende jaren zullen ook andere bedrijfscategorieën volgen, bijvoorbeeld afvalverwerkers. In januari 2010 is een Incompany cursus georganiseerd om de toezichthouders en de vergunningverleners voor te bereiden op de verandering van het Activiteitenbesluit.

Conclusie

- Het Activiteitenbesluit van 2008 is verder uitgebreid.
- Er is een voorbereidingscursus geweest voor de toezichthouders en de vergunningverleners.

Meer informatie over het Activiteitenbesluit staat in bijlage B van dit rapport.

Waterwet

De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. Daarmee is de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren vervallen. De Watervergunning is de tegenhanger van de Omgevingsvergunning. De Waterwet vervangt een aantal vergunningstelsels. De Waterwet bevat voorschriften over de waterkwaliteit en regelt zaken over de waterkwantiteit (keur). Daarnaast heeft deze wet tot gevolg dat de lozingen op het riool, de indirecte lozers, niet meer onder de bevoegdheid van het Waterschap vallen, maar onder die van gemeenten en provincies.

Conclusie

- De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden.
- De Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren(WVO) is vervallen.
- Indirecte lozers vallen onder de bevoegdheid van gemeenten en provincies.

“Goodbye Wvo”

*Ach, na bijna 40 jaar
Verdwijnt die goeie ouwe WVO
Een schok voor iedere ambtenaar
Het ging toch lekker zo?*

*Word wakker, de Waterwet treedt in werking
Verandering verlangt samenwerking
Eén loket, de omgeving, dat is ons heden
De WVO behoort tot het verleden*

*Het afvalwater is niet van ons alleen
We gaan het toezicht delen
Naar samenwerking gaan we toe
Aan ons de vraag hoe we dat spelen*

Auteur: ██████████ (Waterschap Zuiderzeeland)

Meer informatie over de Waterwet is opgenomen in bijlage C van dit rapport.

WABO

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is op 1 oktober 2010 in werking getreden. De Waterwet zorgde al voor veranderingen in bevoegdheden. Met de Wabo zijn nog meer verantwoordelijkheden bij de provincies en gemeenten komen te liggen. Zo vallen de indirecte lozers nu onder hun verantwoordelijkheid. Eerdere dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten en de provincies, afgesloten met de werking treding van de Waterwet, zijn aangepast met de komst van de Wabo. Het Waterschap adviseert over vergunningverlening en handhaving bij indirecte lozers. Dit gebeurt tot de oprichting van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD).

VROM werkt samen met provincies, gemeenten en waterschappen aan de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD). Deze diensten moeten de kwaliteit van de uitvoering en de handhaving van VROM-regelgeving door de decentrale overheden duurzaam waarborgen. Ook moeten zij versnippering in de handhaving tegengaan.

Het kabinet geeft hiermee invulling aan het advies dat de Commissie Mans in juli 2008 uitbracht. De bedoeling is dat provincies en gemeenten milieutaken uitbesteden aan deze Regionale Uitvoeringsdiensten. Voor waterschappen is deelname aan de RUD facultatief.

Een deel van die taken ligt verplicht bij de uitvoeringsdiensten (basistakenpakket). Andere taken zijn facultatief onder te brengen. Voor de meeste VROM-taken, die andere overheden uitvoeren en die gericht zijn op de fysieke leefomgeving, zijn kwaliteitscriteria ontwikkeld.

Conclusie

- De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is op 1 oktober 2010 in werking getreden.
- Het Waterschap werkte meer dan in voorgaande jaren met andere overheden samen.
- De dienstverleningsovereenkomsten (dit betreft advisering vergunningverlening en handhaving voor de indirecte lozers) met gemeenten en provincies zijn aangepast.

Meer informatie over de Wabo is opgenomen in bijlage D van dit rapport.

2.6 Voorlichting

Telen met toekomst (voorlichting, overleg)

Het project 'Telen met toekomst' is een initiatief van akkerbouwers. Zij willen akkerbouwgewassen telen met zo weinig uitspoeling van bestrijdingsmiddelen en meststoffen als maar mogelijk is. Het Waterschap levert kennis en is er voor het monitoren van de effecten. Het project valt onder de preventieve handhaving. De Dienst Landbouw Voorlichting (DLV) ondersteunt dit initiatief eveneens.

Conclusie

- Het Waterschap ondersteunt het project 'Telen met toekomst'.
- Het Waterschap levert informatie voor voorlichtingsavonden georganiseerd door LTO Noord.

2.7 Advies aan derden

Handhaafbaarheidstoets vergunningen

Het Waterschap heeft in 2010 ongeveer 280 watervergunningen verleend, waarvan het merendeel keur. Voor deze vergunningen vond een toets op handhaafbaarheid plaats.

Conclusie

- Het Waterschap heeft ongeveer 280 watervergunningen verleend.

Regionaal Milieuteam

Het Regionale Milieu Team is in 2009 opgehouden te bestaan. Oefenen met hulpverleningsdiensten gebeurt nu tijdens een Copi-week. Copi betekent Commando Plaats Incident. Het Waterschap kan ook meedoen met pelotonsoefeningen van de brandweer. In samenwerking met de brandweer heeft het Waterschap een waterschap-scenario ontwikkeld. Dit scenario beschrijft

een chemische brand. De lozing van het bluswater op de riolering zou de werking van de rwzi Garmerwolde negatief kunnen beïnvloeden. De hulpverleningsdiensten, brandweer, politie, ghor, (de geneeskundige hulpverlening voor ongevallen en rampen) en gemeente zijn geoefend om bij de bestrijding van het incident rekening te houden met de belangen van het Waterschap.

Omgevallen kraan - met oibooms wordt de verontreiniging door het waterschap ingeperkt.

Conclusie

- Er is meegedaan met 2 Copi-oefeningen in Drenthe: Vliegveld Eelde en Domo Beilen.
- Er is meegedaan met 1 Copi-oefening in Groningen: Kartonfabriek in Pekela.
- Het Waterschap heeft dit jaar deelgenomen met een waterschap-scenario aan de jaarlijkse Copi- week. Het Crisismanagement Groningen organiseerde deze week van 9 t/m 15 juni.

2.8 Overleg

Lokaal handhavingsoverleg

Met vrijwel alle inliggende gemeenten is in 2010 minstens 1 keer een handhavingsoverleg geweest, vaak in aanwezigheid van de Milieupolitie, Rijkswaterstaat en soms de provincie Groningen. De Regioraad Noord Groningen hield medio 2010 op te bestaan en is vervangen door het DEAL-samenwerkingsverband (Delfzijl, Eemsum, Appingedam en Loppersum).

Provinciale overleggen

De provincie Groningen organiseert een coördinatorenoverleg en een handhavingsoverleg om de samenwerking tussen handhavinginstanties te regisseren. Het Waterschap neemt vanuit handhaving deel aan beide overleggen.

Het provinciaal coördinatorenoverleg heeft als doel strategische afstemming van handhavingbeleid tussen provincie, gemeenten, waterschappen, politie en openbaar ministerie. Dit overleg heeft in 2010 1 keer plaatsgevonden.

In het provinciaal handhavingsoverleg worden zaakdossiers behandeld. Verschillende handhavinginstanties zijn daarbij betrokken. Het provinciaal handhavingsoverleg heeft in 2010 niet plaatsgevonden.

Conclusie

- Er is minstens 1 keer een handhavingsoverleg geweest bij vrijwel alle inliggende gemeenten.
- Er is 1 keer een provinciaal coördinatorenoverleg geweest.
- Er is geen provinciaal handhavingsoverleg geweest.

3. Evaluatie

Het Waterschap streeft naar efficiënt en effectief handhaven. De handhavingsbeleidscyclus is daarvoor de basis. De bevindingen van het Jaarverslag Handhaving 2010 zijn gebruikt voor het uitvoeringsprogramma van 2011. Basiselementen voor de te volgen strategie en werkwijze zijn:

1. nalevingsgedrag;
2. maatschappelijk belang;
3. milieurisico.

In onderstaand schema staat een overzicht van: de doelgroepen (kolom 1), het naleefgedrag van Noorderzijlvest (kolom 2), de inschatting van de mogelijke uitstoot van milieuschadelijke stoffen op basis van het emissiebeheerplan, beschreven in bijlage E (kolom 3), het milieurisico (kolom 4) en het naleefgedrag bij andere waterschappen (kolom 5)

<u>DOELGROEP</u>	<u>Naleefgedrag NZV</u>	<u>Mogelijke emissie/effect</u>	<u>Risico (relatief)/prioriteit</u>	<u>Naleefgedrag bij andere Waterschappen</u>
1. Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij	80%	+++	hoog	ongeveer 95% (Waterschap Velt & Vecht, Zeeuwse Eilanden)
2. Rwzi's	80%	+++	hoog	92% (Waterschap Hunze & Aa's)
3. Bedrijven	97%	++	hoog	80% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)
4. Bodemsaneringen	85%	+	middel	79% (Waterschap Hunze & Aa's)
5. Meldingen bodemkwaliteit	100%	+	middel	100% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)
6. Meldingen vaste objecten	100%	+	middel	93% (Waterschap Zeeuwse Eilanden)
7. Glastuinbouw	80%	±	laag	ongeveer 70% (Helpdesk water)
8. Lozingenbesluit Huishoudens	70%	-	gering	onbekend

Opmerkingen bij dit evaluatieschema

1. Op basis van naleefgedrag en emissie kan per doelgroep een voorzichtige inschatting van het milieurisico worden gemaakt: 'kans op overtreding' x 'effect'. Daarbij blijft het lastig om het naleefgedrag tussen verschillende doelgroepen te vergelijken. Want een bedrijf met een complexe vergunning met veel voorschriften zal minder snel voldoen aan de vergunning dan een bedrijf met minder vergunningsvoorschriften.
2. Er kunnen ook maatschappelijk redenen zijn waarom een doelgroep meer handhavingsprioriteit krijgt dan te verwachten is op basis van milieurisico.

3. Doelgroep Bedrijven (kolom 1)

De handhavers van het Waterschap maken gebruik van de Intwis/IRIS prioriteringssysteem (informatiseringssysteem) voor de bepaling van de toezichtsfrequentie per individueel bedrijf.

Het gaat om het aantal controles en bemonsteringen per jaar. De Noordelijke Waterschappen hebben op ambtelijk niveau hierover afspraken gemaakt.

4. Naleefgedrag NZV en andere Waterschappen bij doelgroep rwzi's (kolom 2 en 5)

De lozingsnormen van rwzi's zijn gebaseerd op het Lozingbesluit Stedelijk Afvalwater (LBSA).

Het LBSA schrijft aan de beheerder van een rwzi een veel intensiever meetprogramma voor dan aan reguliere bedrijven. De controlefrequentie bij rwzi's is dus veel hoger, ongeveer 6 keer zo hoog, dan bij reguliere bedrijven. De kans dat rwzi's niet gedurende het gehele jaar aan de lozingseisen voldoen is dan ook navenant hoger.

5. Mogelijk emissie/ effect (kolom 3)

- zeer kleine emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- ± kleine emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- + matige emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- ++ grote emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater
- +++ zeer grote emissie van milieuschadelijke stoffen op oppervlaktewater

Toelichting bij het evaluatieschema

Ad 1: Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij

Het Waterschap werkt voor de uitvoering van toezicht in het kader van het Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij (LOTV) samen met de Algemene Inspectiedienst (AID). Net als in voorgaande jaren is er ook in 2011 een controleplan voor de 8 noordelijke Waterschappen en de AID. Noorderzijvest is 1 van de 8 Waterschappen. Het naleefgedrag van de doelgroep 'Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij' binnen het beheergebied van het Waterschap Noorderzijvest is lager dan het naleefgedrag van deze doelgroep zoals dit is vastgesteld bij andere waterschappen in Nederland.

In 2011 krijgt het toezicht op deze doelgroep een hoge prioriteit. Dat is omdat het naleefgedrag in 2010 (80%) iets lager uitviel dan verwacht.

Ad 2: Rwzi's

Het Lozingbesluit Stedelijk Afvalwater (LBSA) schrijft aan de beheerder van een rwzi een intensiever meetprogramma voor dan aan reguliere bedrijven. De rwzi's van het Waterschap Hunze en Aa's hebben het in 2010 goed gedaan. Daarom ligt de toezichtsfrequentie in 2011 op vergelijkbaar niveau als in 2010.

Hoewel de rwzi's van Noorderzijvest het in 2010 beter hebben gedaan dan in de voorgaande jaren, is er nog veel ruimte voor verbetering. Zo is het nodig om bij een aantal van onze rwzi's nieuwbouwplannen, renovaties of centralisaties door te voeren. Zo staat onder andere de nieuwbouw voor rwzi Garmerwolde voor 2011 gepland. De toezichthouders van het Waterschap Hunze en Aa's beoordelen of de toezichtsfrequentie op onze rwzi's wordt verhoogd of verlaagd.

Ad 3: Bedrijven

In de Handhavingsnota van 2003 staat dat bedrijven binnen 5 jaar een nalevingsniveau van 90% moesten bereiken. Aan die doelstelling is voldaan. Daarom kozen de handhavers er in 2008 voor om het aantal controlebezoeken en afvalwaterbemonsteringen te verlagen. Voor individuele bedrijven gebruikte men in 2008 voor het eerst de de Intwis/IRIS prioriteringssysteem. Dat is een informatiseringssysteem voor de bepaling van de toezichtsfrequentie. Hierbij gaat het om het aantal controles en bemonsteringen per jaar. De Noordelijke Waterschappen hebben dat op ambtelijk niveau afgesproken. Deze beleidskeuze ligt vast in de handhavingsstrategie van 2009.

Jaar	Bedrijfs-bezoeken	Bemonsteringen	Totaal controles	Ambtelijke aanmaningen	Bestuurlijke voorwaarschuwingen	Percentage hercontroles (= ambtelijke aanmaningen)
2005	145	245	390	22	2	6%
2006	158	235	393	22	8	6%
2007	134	311	445	32	5	7%
2008	98	213	311	30	1	10%
2009	76	228	304	11	2	4%
2010	76	191	267	7	0	3%

Uit dit overzicht blijkt dat het percentage hercontroles vanaf 2008 gedaald is van 10% naar 3%. De doelstelling, het naleefgedrag meer dan 90%, is ruimschoots gehaald. Blijkbaar heeft het strengere handhavingsregime vanaf 2009 een positief effect. In 2011 blijft de toezichtsfrequentie op hetzelfde niveau als in 2010. Wel wordt het naleefpercentage goed in de gaten gehouden. Als dat percentage te laag wordt, gaat de toezichtsfrequentie omhoog. Het naleefgedrag wordt dus als sturingsinstrument gebruikt.

Ad 4, 5, 6 Meldingen bodemsanering, besluit bodemkwaliteit, vaste objecten

Voor het beheergebied van het Waterschap Noorderzijvest zijn de naleefpercentages vergelijkbaar met de landelijke cijfers. Veel activiteiten worden niet gemeld. Dat is bekend uit eigen ervaringen, maar ook landelijk is dat het geval. Door surveillance probeert men deze activiteiten op te sporen. De meldingen worden zo goed mogelijk procedureel en inhoudelijk begeleid. De toezichts-inspanning voor deze meldingen zal in 2011 op het niveau van 2010 blijven.

Andere thema's

Overstorten

Het controleren van overstorten stond weer in het uitvoeringsprogramma 2010. De prioriteit van alle handhavingsthema's is nog eens onder de loep genomen bij het opstellen van de nieuwe handhavingsstrategie. Men stelde vast dat het controleren van overstorten een lage prioriteit heeft. Besloten is om geen gerichte controles meer te verrichten en over te gaan op een piepsysteem. Toezicht vindt alleen plaats in geval van meldingen.

Klachten / calamiteiten

Het gedefinieerde nalevingsniveau is niet meetbaar in illegale situaties. Dat zijn situaties waarbij sprake is van handelingen zonder vergunning of ontheffing. Het Waterschap treedt repressief op na min of meer toevallige signalering. De aanpak richt zich vooral op het ontmoedigen of voorkomen van overtredingen en op het tijdig inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Een voorbeeld hiervan is het project 'Telen met toekomst'. Samen met LTO Noord geeft het Waterschap voorlichting aan de doelgroep over regels, die gelden bij de toediening van bestrijdingsmiddelen en meststoffen.

4. Aanbevelingen voor 2011

Op basis van de evaluatie en de ervaringen van afgelopen jaar zijn er 3 aanbevelingen:

1. De toezichtfrequentie (aantal controles en bemonsteringen) voor bedrijven in 2011 blijft op vergelijkbaar niveau als in 2010. Factoren als milieurisico, naleefgedrag en maatschappelijk belang bepalen de toezichtsfrequentie. Zo benut het Waterschap de handhavingscapaciteit optimaal.
2. Het Waterschap zet in 2011 voldoende handhavingscapaciteit in op de toezicht van diffuse bronnen in de landbouw.
3. Het jaar 2011 staat vooral in het teken van de verdere implementatie van de Waterwet en de Wabo. Deze wetten gelden voor de organisatie zelf en voor de samenwerking met andere overheden.

Deze aanbevelingen staan in het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2011.

Bijlagen

- A. Lozingenbesluit Huishoudens
- B. Activiteitenbesluit
- C. Waterwet
- D. Wabo
- E. Overzicht uit emissiebeheerplan
- F. Vergunningverlening, toezicht en handhaving rwzi's
- G. Overzicht resultaten rwzi's voor alle in 2010 verrichte bedrijfsbezoeken en geconstateerde overschrijdingen
- H. Bespreking resultaten rwzi's Noorderzijlvest

Bijlage A

Lozingenbesluit Huishoudens

Historisch overzicht

1997	Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater. Op grond van dit besluit moeten alle percelen die meer dan 40 meter vanaf de bestaande riolering liggen vóór 1 januari 2005 beschikken over een septictank van 6 m ³ , ofwel beschikken over een gelijkwaardige voorziening.
2002	In medio 2002 start men de IBA-projecten. Dit is om de verbrede zorgplicht bij gemeenten te stimuleren. Met subsidie van Noorderzijlvest en gemeenten plaatst men individuele zuiveringssystemen voor de behandeling van huishoudelijk afvalwater.
Na 2002	De Waterschappen krijgen meer beleidsvrijheid op het terrein van de verwerking van huishoudelijk afvalwater.
2004	Het Algemeen Bestuur bepaalt dat de handhaving op ongerioleerde huishoudens wordt opgeschort, in afwachting van een nieuw besluit.
2007 (28 nov)	Het Algemeen Bestuur stelt nieuw beleid vast voor de uitvoering van huishoudelijke lozingen.
2007	Een plan van aanpak is opgesteld voor de controle van ongerioleerde percelen. Omdat er geen IBA-projecten waren in Ten Boer, Loppersum en Winsum, staan deze gemeenten niet in het plan van aanpak.
2008 (1 jan)	Nieuw besluit lozing afvalwater huishoudens van kracht. ('Het besluit') Het Waterschap ontwikkelt specifiek beleid voor huishoudelijke lozingen, omdat er nu meer eigen beleidsruimte is. Doel is dat er geen ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater meer plaatsvinden in het beheergebied van het Waterschap Noorderzijlvest.

Project

Tot 1 april 2010	Er is 1,5 fte beschikbaar voor de controle van 1.050 ongerioleerde huishoudens. Alle 1.050 huishoudens zijn gecontroleerd.
2010 (18 aug)	Het Dagelijks Bestuur neemt een besluit over de uitvoering van een handhavingsproject voor de gemeenten Ten Boer, Loppersum en Winsum. Doel is dat er in het buitengebied van het Waterschap Noorderzijlvest helemaal geen ongezuiverde lozingen meer plaatsvinden. Daarom worden nog ongeveer 685 huishoudens gecontroleerd in 2011. Hiervoor is 1,0 fte beschikbaar gesteld.

Bijlage B

Activiteitenbesluit

Tot 1 januari 2008 gold het uitgangspunt dat bedrijven een milieuvergunning nodig hadden, tenzij bedrijven onder algemene regels vielen die voor bepaalde bedrijfssectoren waren vastgesteld. Dit uitgangspunt is vanaf 1 januari 2008 veranderd. Het nieuwe uitgangspunt is dat bedrijven moeten voldoen aan algemene regels, tenzij voor het bedrijf een vergunningsplicht geldt.

Algemene regels

De algemene regels voor bedrijven staan in de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). Ze zijn gebaseerd op artikel 8.40 van de Wet Milieubeheer en worden daarom 8.40-AMvB's genoemd.

Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit bestaat uit 11 bestaande 8.40-AMvB's en 1 andere bestaande AMvB. Regelgeving voor lozingen, die onder de Wet verontreiniging oppervlaktewater vielen, is meegenomen bij de samenvoeging van deze AMvB's. Er bestaan nog andere 8.40-AMvB's die niet in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen.

Steeds meer bedrijfstakken gaan onder de werking van het Activiteitenbesluit vallen. Dat betekent dat de reikwijdte van het Activiteitenbesluit uitbreidt. Men noemt deze gefaseerde uitbreiding van het Activiteitenbesluit de tweede fase.

Meldingsplicht in plaats van vergunningsplicht

Het aanvragen van een milieuvergunning kostte bedrijven en overheden veel tijd en geld. Met het nieuwe uitgangspunt van 1 januari 2008 zijn de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en de overheid dan ook verlaagd.

Voor veel inrichtingen/bedrijven is het bovendien doelmatiger om te werken met algemene regels dan met vergunningsvoorschriften. Een voordeel is ook dat algemene regels een eventuele ongelijkheid in milieuvoorschriften voor inrichtingen/bedrijven wegnemen.

De voordelen voor bedrijven

- Een groot aantal bedrijven is niet meer vergunningsplichtig, maar meldingsplichtig.
- Er zijn bedrijven waarvoor geen vergunningsplicht en geen meldingsplicht geldt (licht regime).
- Het aantal meet-, registratie- en onderzoeksverplichtingen is teruggebracht.
- Er zijn duidelijke en uniforme regels.
- Er is meer rechtsgelijkheid.
- Administratieve lasten zijn verlaagd.

Milieunormen

In het Activiteitenbesluit is zoveel mogelijk met gekwantificeerde doelvoorschriften gewerkt. Een doelvoorschrift beschrijft hoeveel een activiteit het milieu mag belasten. Het Activiteitenbesluit schrijft bijvoorbeeld een maximumgehalte aan olie in het afvalwater voor. Door eerst te kiezen voor doelvoorschriften en pas, als het niet anders kan, bepaalde maatregelen voor te schrijven, hebben bedrijven maximale vrijheid om maatregelen te kiezen om te voldoen aan het doelvoorschrift. Dit bevordert het gebruik van innovatieve technieken.

In de Regeling algemene regels voor inrichting milieubeheer (ook wel Activiteitenregeling genoemd) zijn middelvoorschriften opgenomen. Hierin staan (technische) middelen beschreven waarmee het bedrijf aan doelvoorschriften in het Activiteitenbesluit kan voldoen. Dit is voordelig voor ondernemers die duidelijkheid over de te nemen maatregelen verkiezen boven keuzevrijheid.

Digitale ondersteuning

Bedrijven krijgen via het digitale omgevingsloket van de gemeente snel en gemakkelijk inzicht in de regels die gelden voor hun specifieke situatie. VROM heeft een ICT-systeem ontwikkeld waarmee een bedrijf aan de hand van een aantal vragen kan aangeven welke activiteiten het verricht. Op basis van de antwoorden op die vragen ontvangt het bedrijf direct een advies op maat.

Dat advies geeft aan of het bedrijf niet-meldingsplichtig, meldingsplichtig of vergunningsplichtig is. Verder staat erin aan welke milieuvoorschriften het bedrijf moet voldoen. Als het bedrijf het advies 'vergunningsplichtig of meldingsplichtig' krijgt, moet het nog wel stappen ondernemen.

De ICT-module van het activiteitenbesluit is te bereiken via <http://aim.vrom.nl>

Bijlage C

Waterwet

De Waterwet bestaat vanaf 22 december 2009. In deze wet zijn 8 wetten samengevoegd.

De Waterwet regelt:

- het beheer van het oppervlaktewater en het grondwater;
- de verbetering van de samenhang tussen het waterbeleid en de ruimtelijke ordening.

Verder levert de Waterwet een flinke bijdrage aan de kabinetsdoelstellingen, zoals de vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten.

Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de bestaande vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten nu gebundeld zijn. Dat heeft geleid tot één vergunning: de Watervergunning. Deze vergunning kan men aanvragen met een wettelijk vastgesteld aanvraagformulier.

Een ander belangrijk gevolg van het in werking treden van de Waterwet is de veranderde onderverdeling in het bevoegde gezag rond de directe en indirecte lozingen. De directe lozingen vallen onder de Waterwet (Wtw). Dat betekent dat ze vallen onder het gezag van de Waterwet: de Waterschappen voor de regionale wateren en Rijkswaterstaat voor de rijkswateren. De indirecte lozingen zijn opgegaan in de Wet Milieubeheer (Wm). Dat betekent dat ze vallen onder het Wm bevoegde gezag: de gemeente en de provincie.

Naast de Waterwet blijft de Waterschapswet als organieke wet voor de Waterschappen bestaan.

Informatie over de Wm (Wet Milieubeheer) kunt u vinden op: www.infomil.nl

Bijlage D

Wabo

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wabo, definitief ingevoerd. Dit is besloten door ex-minister Huizinga van VROM in overleg met IPO, VNG en UvW.

Lastenverlichting

Sinds de invoering van de Wabo werkt de overheid een stuk doelmatiger. De dienstverlening van de overheid is beter en sneller door de integrale vergunningsverlening en de handhaving. Bovendien levert de omgevingsvergunning een flinke besparing op:

- Voor bedrijven betekent het een totale administratieve lastenverlichting van ruim 105,5 miljoen euro per jaar.
- Voor burgers betekent het een lastenverlichting van ruim 26,5 miljoen euro per jaar.
- De besparing aan administratieve 'rompslomp' bedraagt 18.000 uur per jaar.

Eén omgevingsvergunning

Sinds de invoering van de Wabo zijn 26 vergunningen en 1600 formulieren ondergebracht in één vergunning: de omgevingsvergunning.

Wie een huis of schuur wil bouwen, verbouwen, oprichten of gebruiken, krijgt te maken met veel vergunningen en voorschriften over wonen, ruimte en milieu. Voor de invoering van de Wabo hadden de vergunningen en voorschriften elk hun eigen criteria, procedures, ambtelijke loketten, afhandelingstermijnen, leges en toezichhouders. Na 1 oktober 2010 hebben burgers en ondernemers nog maar te maken met één vergunning, één loket, één besluit en één procedure. Bovendien kan de aanvraag digitaal worden ingediend via het Omgevingsloket online.

ICT

Het ministerie van VROM heeft een systeem ontwikkeld dat de vergunningsaanvraag en de vergunningsverlening automatiseert, het zogenaamde Omgevingsloket online. Het ministerie van VROM biedt de gemeenten, provincies en waterschappen ondersteuning bij het invoeren van het systeem. Met alle vragen over de Wabo kunnen zij terecht bij een helpdesk.

Achtergrond

Vóór de invoering van de Wabo kostte het bedrijven en overheden veel tijd en geld om een vergunning aan te vragen. De regels voor bedrijven en gemeenten waren vaak onduidelijk en nogal lastig uit te voeren. Bovendien werden gemeenten, provincies en waterschappen geconfronteerd met een stapeling van regelgeving.

Met de Wabo wil het ministerie van VROM dat bedrijven en burgers minder regeldruk ervaren door:

- slimmere regels;
- verbeteringen in de uitvoering;
- lastenverlichting.

Voor meer informatie: <http://omgevingsvergunning.vrom.nl/>

Bijlage E

Uit het emissiebeheerplan

Procentuele bijdrage van de bronnen in het beheersgebied van het Waterschap Noorderzijlvest.
(Basis: Emissieregistratie 2004)

De meest relevante bronnen zijn voor:

Stikstof:	landbouw en RWZI's
Fosfaat:	landbouw en RWZI's
Koper:	landbouw, RWZI's en recreatievaart
Nikkel:	landbouw en RWZI's
Zink:	landbouw en RWZI's

De overige bronnen, bijvoorbeeld huishoudelijk afvalwater, overstorten, industrie en bouwmaterialen, zijn verantwoordelijk voor een geringe bijdrage aan de jaarlijks berekende stoffenemissie. Lokaal kunnen ook deze bronnen tot (acute) waterkwaliteitsproblemen leiden.

Toelichting bij onderstaand schema:

	Bijdrage aan emissie < 5%
	Bijdrage aan emissie 5 – 10%
	Bijdrage aan emissie 10 – 25 %
	Bijdrage aan emissie > 25%

Categorie	Bron	Stikstof	Fosfaat	Koper	Nikkel	Zink	Bestrijdingsmiddelen landbouw
Puntbronnen							
Industrie	Industrie	1,4	2,2	1,7			
RWZI	RWZI	25	25	16	14	18	
Overstorten	Overstorten	0,4	0,6	3,1	1,3	2,1	
	Regenwaterafvoer	0,4	0,2	9,7	5,4	9,2	
Waterinlaat		?	?	?	?	?	?
Diffuse Bronnen							
Landbouw	Landbouw	67	71	40	70	55	100
	Glastuinbouw	0,2	0,1				
Huishoudens	Huishoudens ongezuiverd	0,4	0,8	1,7	0,3	0,4	
Vuurwerk	Afsteken vuurwerk			2,5			
Bouwmaterialen	Bouwmaterialen			0		2,8	
Depositie	Depositie	5		5	8	5	
Kwel		?	?	?	?	?	
Scheepvaart	Beroepsscheepvaart	0,0	0,0	1,1		0,9	
	Recreatievaart	0,1	0,2	15		0,004	
Verkeer	Verkeer			3,1	0,3	5,4	
	Spoorwegen			0,1			
Jacht	Jacht					1	

Bijlage F

Vergunningsverlening, toezicht en handhaving rwzi's

Vergunningssituatie rwzi's

Er zijn 2 soorten vergunningen voor rioolwaterzuiveringsinstallaties:

1. Een watervergunning voor het lozingsdeel. Het Waterschap is bevoegd gezag voor deze watervergunning.
2. Een omgevingsvergunning voor het omgevingsdeel. Afhankelijk van de grootte van de rwzi is òf de gemeente òf de provincie bevoegd gezag voor deze omgevingsvergunning.

Onafhankelijk toezicht op de rwzi's

Het Waterschap Noorderzijlvest heeft in totaal 15 rwzi's in eigendom. Het toezicht op de rioolwaterzuiveringsinstallaties van Noorderzijlvest is als volgt geregeld:

12 Rwzi's lozen het effluent in ons eigen beheergebied. Voor deze rwzi's is het Waterschap Noorderzijlvest bevoegd gezag voor het lozingsdeel. Tot 1 maart 2009 controleerden de toezichthouders van ons eigen Waterschap deze rwzi's. Overtredingen werden gemeld bij het Openbaar Ministerie.

3 Rwzi's (Garmerwolde, Eelde en Delfzijl) lozen in het beheergebied van ons buurwaterschap. Het Waterschap Hunze & Aa's is voor deze rwzi's al vanaf 2000 bevoegd gezag en toezichthouder.

Om te zorgen voor een onafhankelijk toezicht hebben de besturen van de buurwaterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest in februari 2009 besloten dat ze het toezicht voor de rwzi's uitwisselen. Vanaf 1 maart 2009 controleren toezichthouders van Waterschap Hunze & Aa's alle rwzi's van Noorderzijlvest.

Het toezicht op de rwzi's gaat op dezelfde manier als bij reguliere bedrijven. De controlefrequentie van de rwzi's is vergeleken met die van bedrijven veel hoger (ongeveer 6x zo hoog). Ook zijn de lozingsnormen voor de rwzi's strenger. Het Waterschap Hunze & Aa's kan in geval van overtredingen dwangsommen innen. Daarnaast informeren de toezichthouders het Openbaar Ministerie als er overtredingen zijn.

Op deze manier voorkomt men de schijn van belangenverstrengeling. Voor de buitenwereld lijkt het immers alsof 'de slager zijn eigen vlees keurt'. De Waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest zijn in Nederland de enige waterschappen die het toezicht hebben uitbesteed.

Watervergunning rwzi Garmerwolde

Rwzi Garmerwolde is de meest omvangrijke zuivering van ons Waterschap. Daarom wordt ingegaan op de situatie van deze rwzi. Voor de rwzi Garmerwolde geldt dat de provincie Groningen bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning en het Waterschap Hunze & Aa's bevoegd gezag is voor de watervergunning.

Afgelopen jaren waren bij deze rwzi problemen om de lozingsnormen te halen. Het Waterschap realiseert om die reden de komende jaren nieuwbouw/uitbreiding. Er is een overgangssituatie tot

die nieuwbouw klaar is. Om problemen te voorkomen zijn zoveel mogelijk technisch haalbare maatregelen getroffen.

Het Waterschap Hunze & Aa's heeft 2 gedoogbeschikkingen afgegeven in 2009. Vervolgens heeft het Waterschap Hunze & Aa's op 27 oktober 2009 een wijzigingsvergunning afgegeven om 2 redenen:

1. uitbreiding capaciteit (i.v.m. Meerstad, industrie Dijkpark);
2. tijdelijk versoepeling van de normen tot de nieuwbouw is gerealiseerd, voor N (stikstof) en P(fosfaat) soepeler normen: $N_{tot} = 15 \text{ mg/l}$ (i.p.v. 10 mg/l) en $P_{tot} = 1,4 \text{ mg/l}$ (i.p.v. 1 mg/l).

Deze wijzigingsvergunning geldt voor de periode van 1 januari 2011 tot 1 september 2011. Daarna gaan de gebruikelijke strenge normen gelden. De bedoeling was dat op 1 september 2011 de uitbreiding van de rwzi Garmerwolde zou zijn gerealiseerd. Deze datum zal niet worden gehaald door vertraging bij de aanbestedingsprocedure. Dit betekent dat er voor de periode na 1 september 2011 een nieuwe vergunning moet worden afgegeven of dat de oude vergunning moet worden gehandhaafd. Het Waterschap Hunze & Aa's moet hiervoor nog een beleidslijn opzetten.

Handhaving rwzi Garmerwolde

Ook vóór 1 maart 2009 verrichtte het Waterschap Hunze & Aa's het toezicht bij de rwzi Garmerwolde.

Vanaf 2009 waren er vrijwel géén overschrijdingen van de lozingsnormen van de gedoogbeschikking/waterverschuiving. In 2010 heeft de toezichthouder van het Waterschap Hunze & Aa's één keer een ambtelijk aanmaning verzonden in verband met een slibuitspoeling. Het Waterschap Hunze & Aa's houdt streng toezicht en controleert of de afgesproken maatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Ons Waterschap Noorderzijlvest overlegt met de gemeente Groningen om gemalen anders af te stellen, zodat de aanvoer naar de rwzi meer gedoseerd plaatsvindt.

Bijlage G

Overzicht resultaten rwzi's voor alle in 2010 verrichte bedrijfsbezoeken en geconstateerde overschrijdingen

RWZI Noorderzijvest	Handhavingsresultaat	Reden
Delfzijl	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 14 september 2010
Feerwerd	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 23 juni 2010
Gaarkeuken	Ambtelijke aanmaning	Toezihtsbezoek 15 juli 2010, bemonsteringsvoorzieningen niet in orde
Gaarkeuken	Bestuurlijke voorwaarschuwing	Overschrijding onopgeloste bestanddelen i.v.m. slibuitspoeling
Garmenwolde	Ambtelijke aanmaning	Overschrijding onopgeloste bestanddelen i.v.m. slibuitspoeling
Marum	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 15 juli 2010
Onderdendam	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 23 juni 2010
Uithuizen	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 14 september 2010
Ulrum	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 19 april 2010
Wehe den Hoorn	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 19 april 2010
Winsum	Bestuurlijke voorwaarschuwing	Overschrijding onopgeloste bestanddelen
Winsum	Dwangsom	Overschrijding onopgeloste bestanddelen
Winsum	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 23 juni 2010

RWZI Hunze en Aa's	Handhavingsresultaat	Reden
Assen	Jaarlijkse toetsing	In 2010 voldaan aan de vergunning
Bellingwolde	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 14 september 2010
Foxhol	Ambtelijke aanmaning (ingetrokken)	Op 11/7/2010 P= 17,0 mg/l, ambtelijke aanmaning is uiteindelijk ingetrokken na afdoende verklaring beheerder rwzi
Gieten	Jaarlijkse toetsing	In 2010 voldaan aan de vergunning
Hoogezand	Jaarlijkse toetsing	In 2010 voldaan aan de vergunning
Oude Pekela	Ambtelijke aanmaning	4x overschrijding grenswaarde voor BZV
Scheemda	Jaarlijkse toetsing	In 2010 voldaan aan de vergunning
Scheve Klap	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 14 september 2010
Stadskanaal	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 22 juli 2010
Ter Apel	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 22 juli 2010
Tweede Exloërmond	Goednieuwsbrief	Toezihtsbezoek 5 augustus 2010
Veendam	Jaarlijkse toetsing niet voldaan	November en december lichte overschrijding voor P10gem, technisch probleem rwzi (verkeerde aansluiting leiding) al verholpen voordat ambtelijke aanmaning zou worden verstuurd.
Vriescheloo	Jaarlijkse toetsing	In 2010 voldaan aan de vergunning

Bijlage H

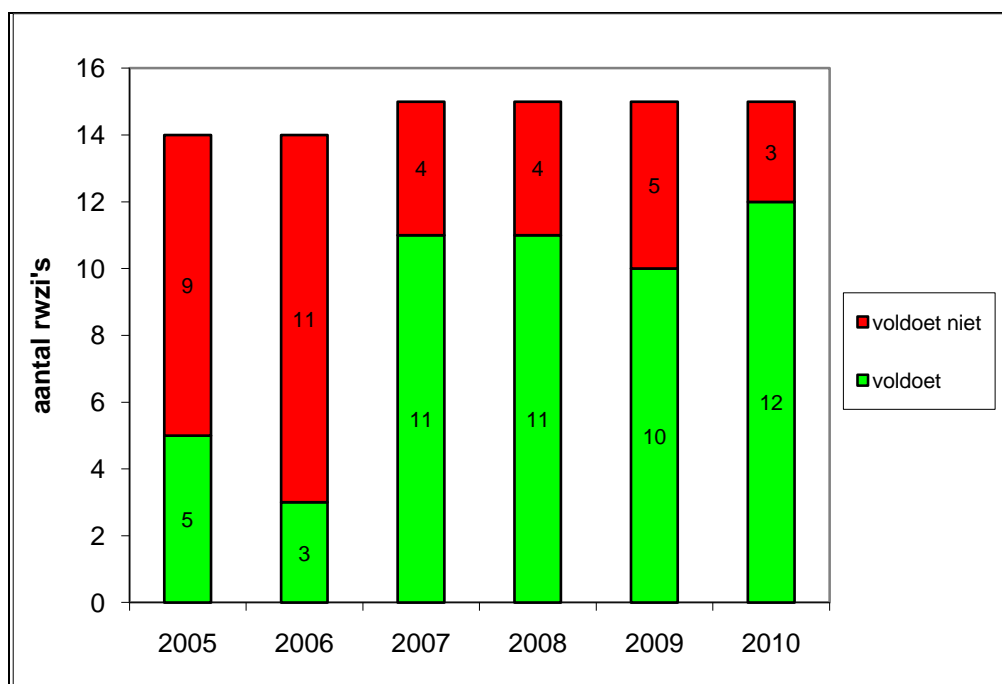
Resultaten rwzi's Noorderzijvest

Samenvatting

In 2010 zijn bij 5 rwzi's overschrijdingen geweest. Voor 3 van de 5 rwzi's zijn de overschrijdingen beschouwd als overtredingen.

Overzicht van het aantal rwzi's dat wel/niet het gehele jaar aan de lozingsnormen heeft voldaan.

(Opmerking bij dit overzicht: het aantal keer dat een rwzi de lozingsnormen heeft overschreden staat niet in deze grafiek. Eén overschrijding in een heel jaar doet een rwzi al in de rode zone belanden)

In 2006 voldoen slechts 3 rwzi's aan de lozingsnormen, in 2007 en 2008 zijn dat er 11. In 2010 is de score 12.

De zuiveringsprestatie voor de verwijdering van stikstof is in 2010 wat afgenomen. Het behaalde gebiedsrendement hiervoor is 72,9%. In 2009 was dat 73,5%. Voor de verwijdering van fosfaat in 2010 is het gebiedsrendement 85%, terwijl dat in 2009 nog 83% was.

Overschrijdingen per rwzi

Rwzi Gaarkeuken

Op 4 augustus 2010 en op 10 december 2010 deden zich slibuitspoelingen voor. Laboratorium-uitslagen wezen uit dat er op 4 augustus 163 mg/l en op 10 december 214 mg/l aan onopgeloste bestanddelen met het effluent is uitgespoeld. De lozingsnorm is 75 mg/l. Ook is op 10 december 2010 het maximum BZV en CZV-gehalte overschreden.

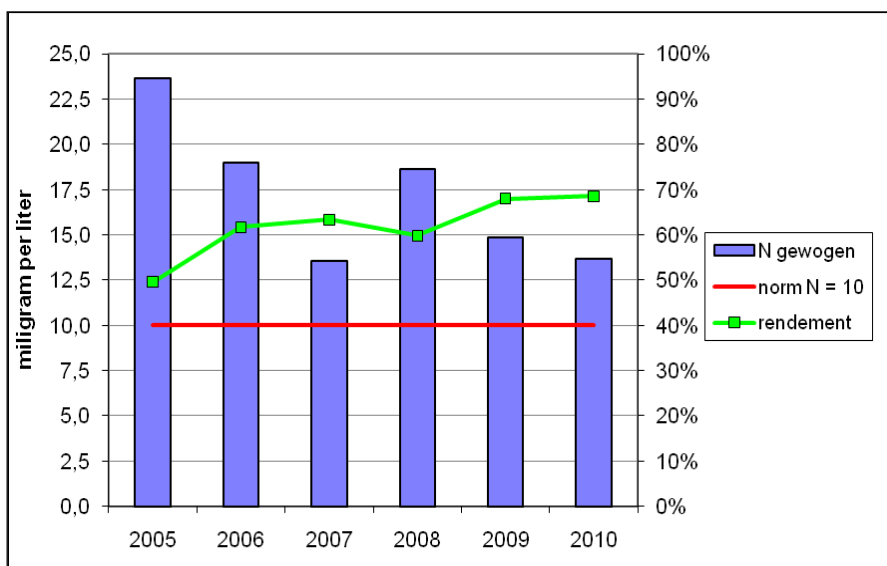
De oorzaak van de slibuitspoelingen is een te hoog drogestofgehalte in het beluchtingscircuit in combinatie met overvloedige aanvoer van regenwater (RWA). Bovendien waren er problemen met de hydraulische overbelasting van de rwzi en op 10 december 2010 ook met een afvoerpomp voor ingedikt slib. De regelbaarheid voor spuislib is lastig bij deze rwzi.

Al in het begin van 2010 moesten speciale maatregelen de slibuitspoeling voorkomen of beperken. Het beoogde effect bleef uit. Na de laatste incidenten werd opnieuw actie ondernomen. Vóór 15 april 2011 moest een voorziening ingebouwd zijn binnen de automatische regeling. Die voorziening moet tijdens de overvloedige aanvoer van regenwater (RWA) de slibtoevoer naar de nabezinktank beperken. Dit is inmiddels gerealiseerd.

Het probleem van de hydraulische overbelasting (10%) kan pas opgelost worden als de rwzi uitgebreid is.

Rwzi Garmerwolde

De rwzi Garmerwolde heeft niet voldaan aan de gedoogbeschikking. Op 3 mei 2010 heeft zich een slibuitspoeling voorgedaan. Het onopgeloste bestanddelegehalte bedroeg 153 mg/l. De lozingsnorm is 75 mg/l. Oorzaak van de slibuitspoeling is de overvloedige aanvoer van regenwater (RWA), waardoor sliboverstort uit de indikker kwam. Daardoor is te veel slib doorgeslagen naar de N-trap. Het gevolg was slibuitspoeling door overbelasting van de nabezinktanks.

Het voorgeschreven kalenderjaargemiddelde voor het stikstofgehalte in het effluent is 15 mg/l. Dit staat in de gedoogbeschikking. In 2010 is het jaargemiddelde stikstofgehalte 13,7 mg/l (gewogen) gehaald.

Er wordt nog steeds gewerkt aan optimalisaties van de bestaande rwzi en er volgt nog een aanvullende uitbreiding van de rwzi. Uiteindelijk moet een effluent N-totaal gehalte van het jaargemiddelde maximaal 10 mg/l worden bereikt.

Rwzi Marum

Op 22 februari 2010 heeft zich een slibuitspoeling voorgedaan. De oorzaak is een te hoog drogestof gehalte in de beluchting bij aanvang van de aanvoer van regenwater (RWA). Het betrof hier smeltwater. Ook bij deze rwzi is er enige hydraulische overbelasting. De uitspoeling is gemeld bij de handhaver van het Waterschap Hunze en Aa's. Er zijn direct maatregelen getroffen. Daarom heeft Hunze en Aa's de overschrijding niet als overtreding beoordeeld.

Rwzi Winsum

Op 12 juli 2010 heeft zich een eenmalige overschrijding van de maximale toegestane hoeveelheid slib in het effluent voorgedaan. Het gehalte aan onopgeloste bestanddelen was die dag 159 mg/l, terwijl maximaal is toegestaan 75 mg/l. Er was op deze dag sprake van overvloedige aanvoer van regenwater (RWA), maar voor de overschrijding is geen duidelijke oorzaak of verklaring gevonden. Behalve dit probleem voldoet de rwzi ruimschoots aan de lozingsnormen.

De handhaver van het Waterschap Hunze en Aa's heeft de rwzi op 8 oktober 2010 een dwangsombeschikking opgelegd. Als er binnen een jaar opnieuw een overschrijding van de onopgeloste bestanddelen norm is, zal een dwangsom in rekening worden gebracht bij ons Waterschap.

Rwzi Onderdendam

Hier is dit jaar een bemonsteringsfout bij het effluentmeetpunt gemaakt. Door slijtage was een gat ontstaan in de aanzuigslang van het bemonsteringsapparaat. Daardoor werd het effluentmonster uit de mantelbuis gezogen. Omdat de mantelbuis sterk vervuild was met een vetachtige substantie werd het effluentmonster verontreinigd met deze substantie. Het gevolg was sterk verhoogde waarden voor onopgeloste bestanddelen CZV en BZV. Sommige van die waarden overschreden de lozingsnorm.

In overleg met de handhaver zijn vanwege de bemonsteringsfout 2 bemonsteringsdagen uitgesloten van rapportage. De rwzi Onderdendam heeft verder ruimschoots aan de lozingsnormen voldaan.

Het probleem met de bemonsteringsfout bij de rwzi in Onderdendam is aanleiding geweest om bij alle rwzi's van ons Waterschap extra aandacht te vragen van de procesbeheerders voor een representatieve bemonstering, in bijzonder van het effluent.

Discussie/evaluatie

Bij de beoordeling van overschrijdingen valt op:

- Er is vrijwel altijd sprake is van overvloedige aanvoer van regenwater (RWA).
- Het zijn incidenten.
- Het gaat vaak om rwzi's waarvoor al geruime tijd geleden nieuwbouwplannen, renovaties of centralisaties zijn gepland.

De geplande projecten worden vaak om begrotingtechnische redenen uitgesteld. Een direct gevolg is de vergrote kans overschrijdingen. Dit komt door:

1. hydraulische overbelasting;
2. slechte regelbaarheid van het proces door de verouderde installatie;
3. uitvallen of disfunctioneren van installatieonderdelen.

Speciaal aandacht verdient de **rwzi Uithuizen**.

Deze rwzi heeft een 'op maat gesneden vergunning'. Deze vergunning moet weer worden geactualiseerd en/of verlengd, omdat aan de opgenomen saneringsverplichting (binnen 5 jaar) niet kan worden voldaan. Om verschillende redenen wordt het nieuwbouwproject steeds weer vertraagd en uitgesteld. Het is van groot belang dit project met grote voortvarendheid aan te pakken vanwege de belabberde effluentkwaliteit van deze rwzi.